

GRAFFITI

Kuhu ja miks ei ole ilus „sodida“?

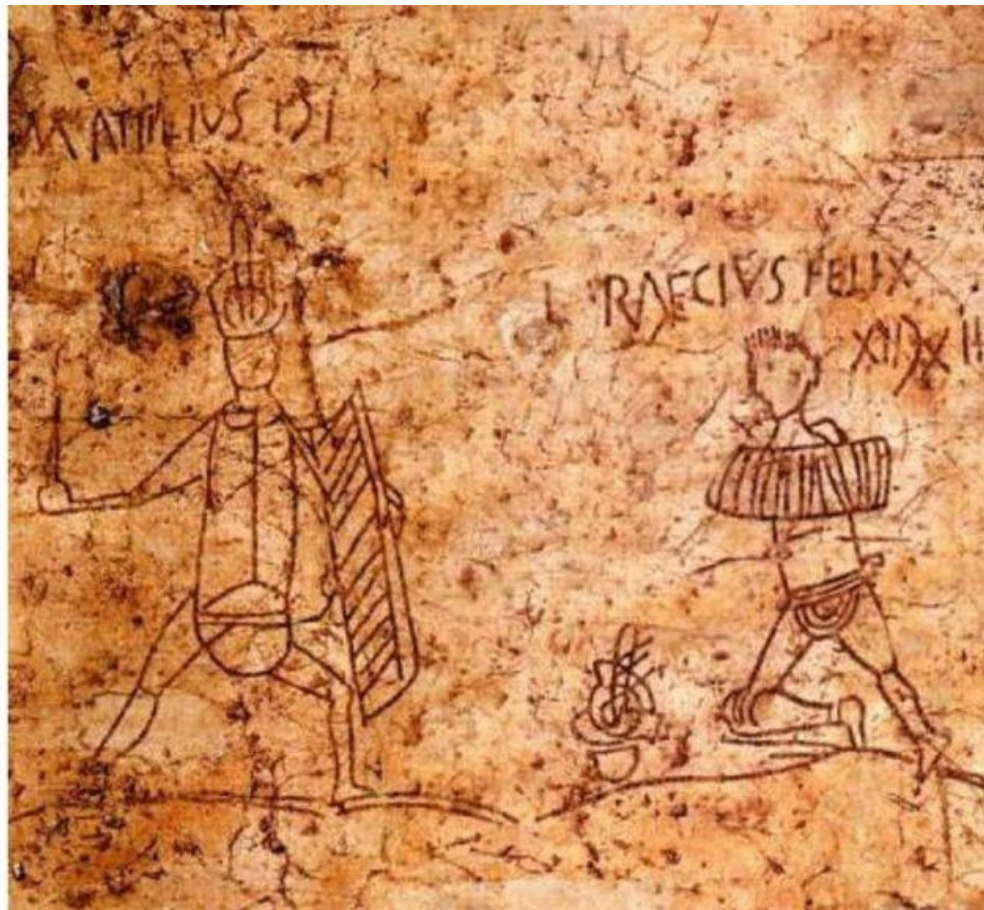
- **Graffiti** (eesti keeles **kriipamine**) on piltide või tekstide kujutamine seintel või muudel pindadel (tavaliselt avalikus ruumis).

- Graffiti kui kunstiliigi juured ulatuvad vanimate koopamaalinguteni.

- Ajalooline graffiti võimaldab saada informatsiooni ühiskonnas valitsenud meeoludest ja ühiskonna korraldusest.

- Näiteks on Antiik-Rooma graffitite põhjal tehtud järeldusi lihtrahva kirjaoskuse leviku kohta.

- Tavaliselt ei peeta neid siiski graffiti otsesteks eellasteks, sest vaatamata sotsiaalsele või poliitilisele sõnumile, mida avalikus ruumis eksponeeritud teosed sageli kannavad, tehti neid üldjuhul omaniku loal.

- Tänapäevase graffiti algusajaks peetakse **USA-s 1960.–70. aastaid**, mil noored hakkasid oma **poliitilisi** (tavaliselt riigivastaseid) **sõnumeid** seintele kirjutama.

- Samaaegselt hakkasid jõugud ka oma **territooriumi märgistama** (a la "... oli siin" – nn. *tag-graffiti*).

- Üks **esimesi** laiemalt tuntud **graffiti viljelejaid** oli **TAKI 183**.
- Tegemist oli New Yorgis kullerina töötava noormehega, kes hakkas oma käike linnas märgistama, kirjutades seintele oma nime.

- 1970. aastate alguseks oli oma nime kritseldajaid palju (tekkis vajadus nime esile tuua).
- See põhjustas graffiti muutumise **kalligraafilisemaks**, graffititegijad võtsid kasutusele **mitmesuguseid kirjastiile**.
- Sellest arenesid välja eri **graffitistiilid**, näiteks ...

throw-up

piece

piece

wildstyle

stencil-šabloonu abil tehtud graffiti

mural -tervet seinä kättev graffiti

one-zork.deviantart.com

- Graffitikunstnike seas on levinud ka **logode modifitseerimine ja remiksimine**.
- Tartu kui jalgrattalinna teemaline graffiti Kaarsillal jätkab New Yorgi logo "I Love NY" ainetel loodud logode traditsioone.

- Graffitit ei tehta ainuäksi seintele, vaid ka maapinnale.

© Rex Features

- Eesti esimeseks grafitikunstnikuks peetakse **Ülo Kiplet**, kes suutis suure osa Tallinna ja Tartu linna seintest, plankudest ja isegi tänava äärekividest täis kirjutada oma manifesti **“Haiguste ravi”**.

- **Graffiti on hakanud jõudma tunnustatud kunstiliikide hulka nii mujal maailmas kui ka Eestis.**
- Nii korraldatakse Tartus tänavakunstifestivali Stencibility, Tartu noore kunsti oksjonile on pandud tänavakunstnike Müra2000, MinaJaLydia ning Edward von Lõnguse teoseid, ja originaalšabloone on ostnud Tartu kunstimuuseum.

Kolm erinevat stiillahendust.

Võru, Kunstnik Sänk, kavandid Navitrolla

suurjalutuskaik.blogspot.com

Kunstnik Sänk

Tallinn, Ülemiste, Indrek Haas

Tallinn, Guido van Helten, "Saarepiiga"

Prantsuse tänavakunstniku MTO mural Tartus Soola tänaval

Kunstnike töövahendid

- Aerosoolvärvid
- Kaitsemask ja prillid

Töö käik

- Aluspildi valimine ja kujutise joonistamine šabloonikartongile foto järgi;
- Šablooni väljalõikamine;
- Aerosoolvärvidega maalingu tegemine (šablooni abil).

Painting Technique

Angle your can up at least 30 degrees.

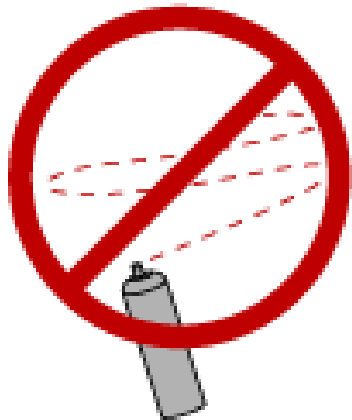

Bad - uneven paint flow

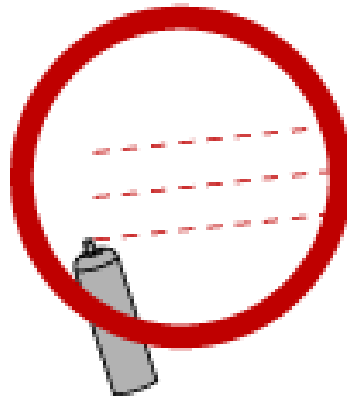

Good

Don't paint in a zig-zag.

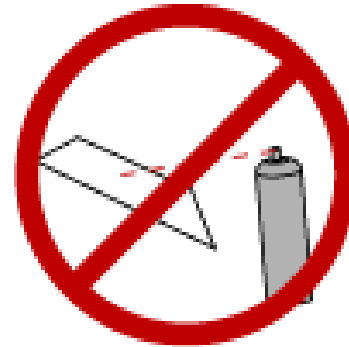

Bad - uneven paint coverage

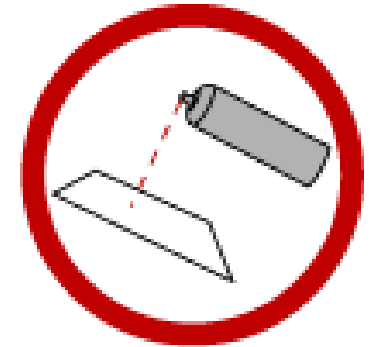

Good

Stay perpendicular to the stencil.

Bad - paint will get under the stencil

Good

Don't apply too much paint.

Bad - drip drip drip

Good